

Tillaga að tjaldsvæði í Reykjanesbæ 8.10.2020

Þegar hugað er að uppbyggingu tjaldsvæðis í Reykjanesbæ ætti á sama tíma að velta upp spurningum eins og fyrir hvern, hvernig gagnast það samfélaginu og hvaða áhrif mun það hafa á aðra rekstraraðila, hver eru væntanleg samlegðaráhrif o.s.frv..

Eftir að hafa farið yfir þær hugmyndir sem fram hafa komið ásamt því að skoða þau verkefni sem í gangi eru í Reykjanesbæ hvað varðar tjaldsvæði er hægt að aðgreina verkefnin og skoða gildi þeirra og markmið. Hér verður ekki lagt til að Reykjanesbær fari í rekstur tjaldsvæðis en lögð verður fram tillaga að uppbyggingu á svæði sem getur boðið upp á rekstur tjaldsvæðis. Rekstur sem yrði boðin út.

Í minnisblaði dagsettu þann 19.8.2020 fór verkefnastjóri ferðamála yfir tvenns konar markhópa sem eru líklegir fyrir tjaldsvæði í Reykjanesbæ og vert er að rifja aðeins upp.

Markhópar á tjaldsvæði í Reykjanesbæ eru annars vegar erlendir ferðamenn sem oft eru að hefja eða enda ferðina sína og eru að ferðast á camper bílum eða í tjöldum.

Þessi ákveðni hópur hefur mikið verið í umræðunni innan ferðapjónustunnar og víðar undanfarin ár þar sem ákveðinn hluti hans hefur leyft sér að „taka sér bólfestu“ hvar sem er, hvort heldur sem er í kirkjugörðum, einkajörðum eða bara þar sem hægt er að leggja eða koma sér fyrir. Mikil vinna Ferðamálastofu og ferðapjónustu aðila undanfarinna ára hefur farið í að vinna gegn þessari þróun með ýmsu móti þar sem þetta veldur töluverðum núningi milli heimamanna og gesta oft á tíðum og þar af leiðandi neikvæðri upplifun hjá heimaþólki.

Vel hefur gengið að koma skilaboðum um breytta hegðun til þessa hóps og mikið áunnist. Það hefur því oft skotið skökku við að Reykjanesbær, sem bæjarfélagið næst flugvöllinum geti ekki boðið upp á þessa þjónustu heldur vísi þessum hópi í nærliggjandi sveitafélög. Við vitum að hluti þessa hóps endar svo út í móa eða á einhverju bílastæði.

Hinn hópurinn erum við Íslendingar. Nú þegar við erum að leggja mikla áherslu á áfangastaðinn Reykjanesbæ er tímabært að horfa til þessa hóps og skoða aðeins hvernig við ferðumst. Langflestir Íslendingar ferðast á eigin vegum og gista annað hvort á tjaldsvæðum eða í sumarbústöðum. Í dag svarar Reykjanesbær hvorugum hópnum.

Almennt séð elta Íslendingar gjarnan góða veðrið og/eða viðburði og dvelja að jafnaði lengur á svæðinu, þeir tjalda ekki til einnar nætur. Við erum gjörn á að ferðast í hópum eða safnast saman í hópum á ákveðnum svæðum (ættarmót, vinahópar o.s.frv.) og þá gjarnan þar sem afþreying er í boði sem hentar almennt séð fjölskyldufólki eins og t.d. leiksvæði, frísbý golfvöllir, golfvöllir, sundlaugar, „létt útivist“ (t.d. léttar gönguferðir sem henta öllum eða Reykjanes rúnturinn), og svo eru menningarviðburðir líka eftirsóknarverðir.

Þessir hópar eru í eðli sínu mjög ólíkir og kalla á mjög ólíka þjónustu þó grunnþörfin sé sú sama. Þegar sú vá sem herjað hefur á okkur á þessu herrans ári ásamt þeim afleiðingum sem fylgdu í kjölfarið fundu ferðapjónar í Reykjanesbæ tilfinnanlega til þess að Íslendingar voru einfaldlega ekki að sækja bæinn heim og margir höfðu orð á því að þarna væru fólgin tækifæri (skv. samtölum við ferðapjóna í maí/júní 2020), jafnvel hótelin sáu tækifæri í þessum markhópi t.d. í leigu á sölum, matsölu ásamt fleiru.

Tækifærin væru m.a. fólgin í viðburðum sem hægt væri að halda hér, allt frá íþróttamótum til allskonar mannamóta, hvort sem væri ættarmót eða menningarviðburðir og allt þar á milli.

Innviðir Reykjanesbæjar eru eins og við vitum fullfærir að taka á móti nánast hvaða viðburðum sem er, það sem vantar uppá er sú þjónusta sem flest okkar leita í þegar við ferðumst innanlands, og á tjaldsvæði.

Að ofangreindu vill verkefnastjóri ferðamála leggja fram tillögu að framtíðarsýn sem styður við innanlands ferðahneigð Íslendinga, stuðlar að uppgræðslu og uppbyggingu á svæði sem er opið og aðgengilegt fyrir samfélagið með Ferðamálastefnu Reykjanesbæjar að leiðarljósi og mögulegum rekstri sem styður við áður greindan markhóp.

Tillaga að tjaldsvæði í Reykjanesbæ

Ef huga skal sérstaklega að íslenskum markhópi meðal ferðamanna eða ferðamönnum sem sækja í fjölskylduvæna ferðamennsku er lagt til að verkefnið verði byggt upp á samfélagslegum grundvelli, þ.e. að aðstaða þjóni heimafólki jafnt og gestum. Að farið verði í samstarf við skógrækt Suðurnesja um markvissa skógrækt og hönnun á svæði sem nýtist bæði heimafólki, félagasamtökum og stofnunum á svæðinu (skátum, skólum og leikskólum m.a.) jafnt og öðrum gestum svæðisins.

Í fyrra minnisblaði voru nokkrar tillögur að svæðum viðraðar en hér er lagt til að Vatnsholts svæðið verði skoðað nánar í þessu tilliti (sjá meðfylgjandi minnisblað). Skógræktin er með gildandi samning um uppgræðslu en er tilbúið í viðræður um breytta notkun á svæðinu. Í bili er ekki gert ráð fyrir að rifta þurfi samningi, enda sé vilji til að vera áfram í samstarfi við skógræktina.

Tillagan byggir á því að Vatnsholtssvæðið verði tekið til endurskoðunar með breytta notkun í huga. Gerð verði skipulagsbreyting á þannig að gert sé ráð fyrir tjaldsvæði og öðrum mannvirkjum sem svara ofangreindum þörfum. Að þróun á svæðinu verði komið í viðeigandi ferli, og kostnaðarmat, gróflegt mat hljóðar uppá 125mkr. Að gerð verði framtíðarstefna fyrir svæðið sem byggir á ferðamálastefnu Reykjanesbæjar og að stefnan muni tilheyra framtíðar samningum um notkun og eða rekstur svæðisins.

Með því að gera stefnu fyrir svæðið er hægt að hafa áhrif á bæði uppbyggingu, þróun og rekstur á svæðinu ásamt því að stuðla að rekstri sem ekki er hugsuð sem skammtíma lausn. Þar er hægt að setja kröfur á væntanlega rekstraraðila um þætti eins og endurvinnslu, sjálfbærni, vistvænt umhverfi, fjölskylduvænt umhverfi sem eðlilega ýtir undir fjölskylduvænan markhóp. Eins er hægt að gera samstarfssamning um nýtingu svæðis fyrir leikskóla og skólahópa og jafnvel sumarnámskeið.

Mikilvægt er að taka fram að Reykjanesbær hefur ekki í hyggju að reka tjaldsvæði. Markmiðið með nýrri skilgreiningu á svæðinu er að uppbygging eigi sér stað sem stutt getur við bæði almenna þjónustu og ferðaþjónustu sem þegar er til staðar. Að hingað sækir ferðamenn sem hingað til hafa ekki sótt til Reykjanesbæjar. Að félagasamtök eins og Íþróttafélög, hestamannafélag eða gólfklúbbur sjái tækifæri í fleiri, fjölbreyttari mótum. Að viðburðarhald í bænum eins og tónleikar og aðrir menningarviðburðir muni almennt eflast.

Í framtíðarsýn þessa svæðis verður leitast við að skipuleggja svæði sem fær tækifæri til að byggjast upp á ofangreindum forsendum með möguleika á útboði til reksturs. Þar með er ekki einungis verið að svara þeim hópi ferðamanna sem líklegir væru til þess að stoppa í lengri tíma á viðkomandi svæði, heldur er verið að skapa rými fyrir samfélagið, með því að setja kvaðir byggðar á ferðamálastefnu er stuðlað að ferðamennsku sem byggir á þörfum heimamanna, er sjálfbær, stuðlar að aukinni atvinnu, fjölbreyttri ferðaþjónustu og stuðlar að aukinni þjónustu og hærra þjónustu stigi.

Verkefnastjóri ferðamála hefur átt samtöl við aðila Happy Campers sem stefna að því að opna tjaldsvæði á eigin lóð næsta sumar. Þetta tjaldsvæði kemur til með að létta mikið á þörf þessara aðila sem vilja vera sem næst flugstöð við komu og/eða brottför og ber því að fagna og styðja við eftir bestu getu. Þegar forsendur beggja svæða eru borin saman er ljóst að ekki er um sama markhóp að ræða og því mætti vel leiða að því líkum að svæðin færu í raun ekki í samkeppni við

hvort annað heldur myndu frekar hafa styðjandi samlegðaráhrif, auka fjölbreytni fyrir ferðafólk og efla ferðaþjónustuna í Reykjanesbæ.

svæðin munu hvort á sinn hátt styðja við aðra þjónustu og viðburði eins og t.d. golfmót, íþróttamót, menningarviðburði eins og tónleika og ýmislegt fleira.

Krafa ferðamanna um aukna þjónustu fer vaxandi og ýtir þar af leiðandi á aukin gæði, innviða uppbyggingu og þjónustu. Tjald- og húsbílaferðafólk er þarna engin undantekning. Með því að vera meðvituð um þær breytingar í ferðahegðun sem eru að þróast verður uppbygging markvissari og markhópurinn skýrari.

Meðfylgjandi er einnig minnisblaði frá 19.8.2020 með tillögur að tjaldsvæðum í Reykjanesbæ ásamt athugasemdum.

Hrafnhildur Ýr Hafsteinsdóttir
Verkefnastjóri ferðamála
Súlan verkefnastofa